

استفاده از ادبیات در مدیریت

نوشته کن کوواکس^۱

ترجمه دکتر غلامرضا کوثری نژاد^۲

قل سیر و افی الارض فانظروا کیف کان عقبۃ الذین من قبل کان اکثر هم
مشرکین^۳ (سوره روم آیه ۴۲)

مقدمه مترجم

خداآوند بارها در قرآن کریم به انسان امر فرموده در زمین گردش کند سرگذشت پیشینیان را مورد مطالعه قرار دهد و در نحوه زندگی، حرکت، و مرگ آنها به غور و پرسش پردازد و از تیجه این سیر و سیاحت تصمیم مناسبی در جهت حرکت منطقی خود در طول عمر اتخاذ نماید.

یکی از توصیه های «آلوبن تافلر» در کتاب معروفش به نام «ضریبه آینده»^۴ این است که اگر بخواهیم برای آینده برنامه ریزی کنیم و کیفیت زندگی خود و دیگران را بهبود بخشیم باید شخص کنیم که امور جوابع گذشته ما، چگونه بوده است.

انسان برای اجتناب از ناکامیها و شکست های زندگی و در نبرد با دشواریها و پیچیدگیهای آن دانلماً از تجربیات خود و با مشورت از تجربیات دیگران و با توصل به کتاب از سرگذشت و نصایح گذشتگان، سود می برد. و براساس این اطلاعات، تصمیمات روزانه

۱. Ken Kwolek.

۲. عفس هشت علیی مرکز آموزش مدیریت دولتی.
۳. ای رسول گرامی (ص) به مردم یکار که در زمین و آسمان اعلیش سرگذشت لازم عاقیت طرایف پیش از شروع که پیشتر آنها کافر بودند آگاه شوند.

۴. Alvin Toffler.

5. The future shock.

خود را طوری اتخاذ می‌کنند که تا حد امکان ناسازگاریها را سامان بخشد و از خطر موجود و با خطرات احتمالی آینده قابل پگیرد.

ووص از آموزش تکنیکهای مدیریت و رهبری در دنیا مخصوصاً در ایالات متحده، امریکا، بیز، براساس تجزیه و تحلیل وقایع گذشت است. در این روش به جای اینکه تنها از تجزیه‌ها، تئوری‌ها، و کتب درس علم مدیریت و رهبری در کلاس درس استفاده شود، آثار معروف ادبی گذشت و حال را در کلاسها و کارگاههای آموزشی^۶ که برای مدیران و رهبران سازمانها و همچنین دانشجویان مدیریت تشکیل می‌شود مطرح می‌کنند. شرکت‌کنندگان و دانشجویان این کلاسها و کارگاههای آموزشی، با مطالعه و بحث درباره نقاط قدرت و ضعف شخصیت‌های آثار ادبی که ساخته و پرداخته ذهن خلاق اندیشه‌مندان بزرگ است، به تحلیل ویژگیهای این شخصیتها می‌پردازند و نگرش خود را نسبت به امر رهبری گسترش می‌دهند. با توجه به غنای ادبیات فارسی در زمینه‌های مدیریت و رهبری، و امکان دسترسی به ترجمه‌های آثار ادبی دنیا، به ترجمه مقاله زیر از کتاب «رهبری: تلاش‌های مدیر امریکا»^۷ اثر «وابرت ال. تیلور»^۸ و «ولیام ای. روزنباخ»^۹ که در سال ۱۹۸۹ در انگلستان منتشر شده و در آن نویسنده سعی کرده است چگونگی تشکیل کلاسها و کارگاههای آموزشی و نحوه استفاده از آثار ادبی را معرفی کند و سودمندی این کار آموزشی را به اثاب رساند، مبادرت می‌شود، به امید آنکه توجه تصمیم‌گیرندگان برنامه آموزشی مدیران را جلب کند و تشکیل کلاسها و کارگاههای آموزشی را که در آن با استفاده از آثار ادبی، استادان مختلف رشته‌های متعدد علوم، هم‌زمان و در یک کلاس دانشجویان و شرکت‌کنندگان را در امر مدیریت و رهبری، راهنمایی خواهند کرد، طرح ریزی نمایند.

درسهایی از ادبیات

در آن هنگام که تصمیم‌گیرندگان بخش خصوصی یا دولتی به راهنمایی مخصوصی نیاز دارند، ممکن است به گفته‌های «پیتر دراکر»^{۱۰} و

6. workshop.

8. William E. Rozenbach.

7. Robert L. Taylor.

9. Peter Drucker

«لی آیاکوکا»^{۱۰} روی بیاوردند: سخترانی آتشین معلم بزرگ مدیریت «نام پتر»^{۱۱} نیز توجه مدیران و اداره کنندگان پرمشغله را به خود جلب می‌کند. اما نوشته‌های افلاطون و شکسپیر چطور؟ آیا احتمالاً چیزی برای ارائه کردن دارند؟ تاکنون عده زیادی از آموزش‌دهندگان بخش خصوصی و افراد متخصص به این نتیجه رسیده‌اند که کارهای برجسته ادبی در حقیقت می‌تواند ابزار با ارزش پادگیری باشد. برای مثال دو نفر از استادان مدیریت دانشگاه «هارت ویک»^{۱۲} در کتاب جدید خود به نام «متاور شدن از گذشته»^{۱۳} درس‌های در رهبری از «همز»^{۱۴} تا «همینگوی»^{۱۵} اظهار می‌دارند که رهبری شبیه بیشتر از فرمولها و تکنیکها، حسابداری، و کامپیوتري باشد.

«جان کلمنز»^{۱۶} و «داگلاس می‌یر»^{۱۷} در کتاب خود به نام «هنر رهبری هنر انسان بودن است» می‌نویستند «رهبران در جهانی کار می‌کنند که تناقض در آن امری معمولی است، جائی که جواب صحیح امروز فاجعه فردا است، جهانی که در آن آینده‌نگری، بصیرت، تجربه، صراحت در مورد عقاید آزمایش نشده، و بطور یقین اعتماد به نفس برای موقوفیت، بیشتر از فقط مهارت‌های تکنیکی اهمیت دارد».^{۱۸} این نویسندهای می‌گویند تعجب اور نیت که کتابهای نظریه‌زنده‌های «بلوچارخ»^{۱۹}، «لیبرشاه»^{۲۰}، «شکسپیر» و زنگها برای که به صداد مری آید»، «همینگوی»، نقطه نظرهای پریاری در مورد شغل رهبری ارائه می‌کند.

«با این همه، مشکلاتی چون انگیزش، الهام، حساب، و ارتباطات که در اثر بخش رهبری اساسی هستند، در طول ۳۰۰۰ سال گذشته تغییر چندانی نکرده‌اند. با این مشکلات مصریان در هنگام ماختن اهرام، الکساندر^{۲۱} و قشی که امپراطوریش را

10. Lee Iacocca.

11. Tom Peter.

12. Hartwick.

13. Classic Touch.

14. Homer.

15. Hemmingway.

16. John Clemens.

17. Douglas Mayer.

18. Plutarch.

19. King Lear.

20. For whom the bell tolls.

21. Alexander.

تشکیل می‌داد و یونانیان در آن موقع که با تروخان‌ها^{۲۲} می‌جنگیدند، روپرتو بوده‌اند.^{۲۳}
ابن نوبسندگان خاطر نشان می‌کند آنچه که رهبران بزرگ بخشن خصوصی را
از رهبران نه چندان بزرگ جدا می‌کند اغلب با «متاثر شدن از گذشته» - هنری که با
آن مردم خود را برای رسیدن به بالاترین سطح موقبیت مسکن خود، متمهد کشند -
پیشتر از نکنیکهای تخصصی شده سروکار دارد.

«کلمنز» و «من برم» می‌نویسند «البته آگاهی از امور مالی، بازاریابی، تولید و
تپیوی انسانی مهم است اما اغلب نوعی رهبر را می‌سازد که اگر چه می‌تواند تک
تک درختان را به اسم بشناسد، ولی ممکن است در فهم اینکه جنگل دارد می‌سوزد
نانوایان باشد. چیزی که لازم است، دید و سمعتی از رهبری براساس ادبیات است که
 فقط بر نکنیکهای تخصصی شده متمرکز نباشد، بلکه پیشتر بعد وسیع عدالت
رهبری در انسان را شامل می‌شود.^{۲۴}

«هری و لف»^{۲۵} دانشیار دانشگاه «گلدن گیت»^{۲۶} و مدرس درس مدیریت دولتی
موضوع را بدین طریق بیان می‌کنند «به نظر من نکنه اصلی این است که ۸۰ تا ۹۰
درصد از سازمانها مردم هستند. وسائل مادی در حقیقت جزء کوچکی از آن را
تشکیل می‌دهند. اگر ما باد نگیریم چگونه با مردم رفتار کنیم، چگونه می‌توانیم
امیدوار باشیم که چیزی را اداره کنیم؟»

«ولف» درسی به نام «مدیریت دولتی در ادبیات» را تدریس می‌کند که تحلیل
و سنجش و نکرات اداری با استفاده از افسانه، نتائج، فیلم، ویدئو، و شعر در آن
از راه می‌شود، در کلاس اثر نوبسندگانی چون «سرفوکل»^{۲۷}، شکسپیر، «مور»^{۲۸}
«ایین»^{۲۹}، «گوگول»^{۳۰} و «کافکا»^{۳۱} و به همان ترتیب آثار نوبسندگان معاصر مرور
استفاده، قرار می‌گیرد. رفتار اداری، پیچیدگیهای سازمان، فرایند تصمیم‌گیری، و

22. Trojan

23. Harry wolf

24. Golden Gate.

25. Sophocles.

26. More

27. Iben

28. Trojat.

29. Kalka.

روابط متقابل انسانها بعضی از عنوانین مورد بحث کلاس می‌باشد. «olf،» اغلب به مقاله ۱۹۸۶ «دودویت والدو»^{۳۰} استاد بازنیسته دانشگاه «سیبریاکیور»^{۳۱} استناد می‌کند که فهرستی از فوابیدی را که می‌شود از ادبیات کسب کرد اراده می‌نماید. این مقاله «رمان‌نویس در سازمان و اداره» که بواسیله موسسه مطالعات دولتی در دانشگاه برکلی^{۳۲} کالیفرنیا منتشر شده ادعا می‌کند که ادبیات به اعاده چیزهای واقعی، احساسی، هیجانی، عینی، و ارزشی که الزاماً به وسیله نوشته‌های علمی - تخصصی حذف و با تأجیز شمرده شده، کمک می‌کند. از نظر «والدو» فوابید ویژه استفاده از ادبیات در کلاس به شرح زیر می‌باشد.

- محدوده شناخت ما را گسترش می‌دهد. «تجربیات جانشین می‌تواند جایگزین تجربیات شخصی شود. زندگی یک نفر الزاماً محدود شده است. شخص به کمک دانش و مهارت یک هنرمند در زندگیهای زیادی شرکت می‌کند. با توجه به علاقه خود، ما می‌توانیم درباره حکومت در زمانهای مختلف، کشورها، و اقدامات گوناگون، کاملاً به دور از تجربه شخصی بیاموزیم.»

- از دیدگاه دانشمندان می‌توانیم شخص اداره کننده یا اصولاً مرد سازمانی را طوری در نظر بگیریم که دیگران درباره او قضاوت کرده‌اند. «غرف شدن در جهان خوبش، جهان را مستمراً از درون دیدن، مرد سازمانی را در خور فراموشی می‌کند، چه او هرگز نمی‌داند، او و جهان سازمانیش در نظر بیگانگان چگونه جلوه می‌کند. نظر این بیگانگان که امکان دارد در درون سازمان باشند ولی متعلق به آن نباشد ممکن است حاوی اطلاعات خبلی مهم باشد. در حقیقت هم مهم هستند و اهمیت آنها به طور فزاینده‌ای به وسیله نوشته‌های تخصصی خاطرنشان شده است. ذبیدی که دانشمندان از سازمان دارند، اغلب به مدیر بالکلمانی نظریه‌ی خبر، سطحی، تصنی، یا حتی دشمن ضریبه می‌زند. اما اینها فقط شرح یک ادعاست. - انگیزش مطلوب هیجانی یا آرامش. «من نمی‌خواهم بگویم که این واقعیت

30. Dwight Waldo.

31. Syracuse.

32. Berkeley.

روانشناس است که رفتارهای درمانی اداری که مرد سازمانی را سرگرم می‌کند با تهای آزادی عصبانی با غمگین می‌سازد برای او «خوب» هستند اما من درین شرکت معتبر کار می‌کنم با حداقل این ادعایک به وسیله مکانیسمهای نظری شناخت و جانشین‌سازی، شرکت‌کنندگان یا دانش‌آموزان می‌توانند از تنش رهایی بگیرند و تعادل روانی بهتری را به دست بیاورند.»

- در این باره با تعادل بهتر تخصصی و با فردیتی می‌توان گفت «ادبیات نباید با زندگی اشتباه شود. جهان ادبیات همه جهان نیست اما مطمئناً این دید از جهان بزرگتر، متنوع‌تر، و تکامل یافته‌تر از دید فرد فرد دانش‌آموزان و با شرکت‌کنندگان می‌باشد. اگر ما آماده گرفتن بی‌فایم باشیم، احسان مفیدی از محدودیتهایی که می‌شناشیم و قادر به کنترل آنها نیسیم به دست می‌آوریم.»

- به وسیله درمانهای ادبی می‌توانیم به درک موارد روانشناسی و معنوی تضمیم‌گیری اداری نزدیکتر شویم «در خلاقیتهای ادبی و دوباره‌نگری موقعیتهای اداری، در بعضی مواقع، احسان درونی تضمیم مشکلی که بناچار زندگی و فرصتهای حیاتی مردم را جهت می‌دهد، به صورت باشکوهی، جلوه‌گر می‌شود.»

- با یک درمان خوب اداری و به کمک ادبیات می‌توان تحصیل حکمت کرد. «بهترین درمان ادبی تصویر تکامل یافته و متعادلی از یک فعالیت در جهان امروز، از ناسازگاری و آمیزش خبر و شعر، از بیوند دادن امور منطقی و غیر منطقی، از حرکتی بسیار کوچک و در عین حال پرمعنی و اصلی که از اعمالی جزئی تعبیان می‌شود، و از موفقیت بزرگ نهانی و گم شده، در عامل غیر قابل فرار تراژدی را با خود حمل می‌کند.»

یکی از مشهورترین آثار ادبی شاه لیر اثر شکپیر است که در توضیح اینکه چگونه رهبران بخش خصوصی و دولتی امروز می‌توانند از ادبیات بیاموزند مورد استفاده قرار گرفته است. «کلمنز» و «منی بیر» در این خصوص اظهار می‌دارند که داستان «به صورت قابل توجهی تصور بیمارگرن جانشینی نابغترانه، عدم تمرکز

آشفته، و تغییض اختبار بدون تفکر را نمایش می‌دهد.^{۳۱} «olf» در این مورد بن پرده‌تر می‌نویسد و می‌گوید «این مثالی از یک مدیر بد است، اینجا مدیری است که تصمیم می‌گیرد مدیریت را به زیرستان شود یعنی دشمنان انتقال دهد. او در این باره کاملاً فکر نکرده است، تصور می‌کند دختران خود را خوب می‌شناسد، او پادشاهی خود را بین دو دختر خود تقسیم می‌کند و آنان بلا فاصله از پدر ووی می‌گردانند و او را از پادشاهی خلع می‌کنند. این یک تصمیم ناشایست مدیریتی است»^{۳۲}

نمونه گسترش بافت از این روش ادبی در تدریس مدیریت و رهبری، روشن کارگاه آموزش گروهی است که در آن افراد متخصص نوشتۀ‌های ادبی مخصوصی را با همکاران مورد بحث قرار می‌دهند. هفت سال قبل دانشگاه «براندیز»^{۳۳} به درخواست رئیس دادگستری مجموعه دادگاهی مناطق «ماساجوست»^{۳۴} آمریکا، برنامه‌ای را برای قضات تدوین کرد که در آن از ادبیات برای کشف پیچیدگی‌های مختلف اخلاقی، نفس تشهاء، و دوره بحرانهایی که عموماً با پاس پیوند خورده‌اند استفاده می‌شد.

«استنفردلوتر»^{۳۵} مدیر تحقیقات دانشگاه «براندیز» درباره این برنامه چنین اظهار نظر می‌کند. «اگر چه برنامه در اصل برای شناخت مسائل قانونی تدریس می‌شد و با مسائل قضایت، عدالت، تنش بین وجودان مخفی و تعهد عمومی درگیر بود، به زودی مشخص شد که ماهبت برنامه راهی بود که در آن اجازه می‌داد متخصصین به صورت منصفانه با همکاری به مکافته پیراذان، که در جامعه ما اعمال قدرت و داشتن مسئولیت چگونه احساس را بوجود می‌آورد». «لوتر» برنامه فوق را با همکاری «سانول توستر»^{۳۶} مدیر مطالعات حقوقی بنانهاد.

«لوتر»، می‌گوید «وقتی از قضات به فرزیدن، و بعد از فرزیدن به متخصصین خدمات عمومی و بعد، به هیئت رئیسه سازمانها و غیره کار آسانی بود»^{۳۷}.

۳۱. Besides.
۳۲. Stanford Lawyer.

۳۳. Massachusetts.
۳۴. Saul Touster.

بر حسب گفته «لوتر» برنامه «براندیز» که حالا به «انسانها و مشاغل» معروف شده است، بعد از شش سال موجودیت، ۳۵ عضو هیئت علمی از بین از ده موسسه مختلف دانشگاهی «ماساقچوست»، و ۱۶ عضو هیئت علمی از شش ایالت دیگر دارد. برنامه عموماً برای شناخت مسائل روزمره اجتماعی، مانند شناخت زمینهای وسیع فرهنگی و تاریخی و دشواریها و ارزش‌های پیچیده‌ای که متخصصین در کار روزانه خود با آن مواجه می‌شوند، طرح ریزی شده است.

«لوتر» ادعایی کند «جوابهای فراوان بسیار مساعدی که از شرکت‌کنندگان به مارسیده گواه به نیاز و ارزش این گونه برنامه‌ها برای کسانی است که در جامعه ما نقش مهمی را عهده‌دار می‌باشند».

«ولف» در نقش رهبر در یکی از این کارگاه‌های آموزشی که در ماه «جون» در دانشگاه «استنفرد» تشکیل شد شرکت کرد. او یکی از ۱۴ استاد دانشگاهی بود که نقش رهبری یک روزه کامل سخنوار را به عهده داشت. در استاد دانشگاه با گروههایی مرکب از ۱۶ تا ۱۷ نفر شرکت کننده که همه از دانشگاه «گراتن میکرزا»^{۳۷} کالیفرنیای شمالی بودند کار کردند. سه اثر ادبی «شاه لیر» اثر «شکسپیر» «همهان» اثر «والر کامو»^{۳۸} و «مرگ اپرانت ایلچ»^{۳۹} اثر «لئون تولستوی»^{۴۰} مورد بحث قرار گرفت «ولف» اظهار می‌دارد که «عکس العمل مهم شرکت‌کنندگان این بود که آنها کاملاً هیجان‌زده شده و احساس انگیزش می‌کردند. این کلاس یک ورزش فکری بود. بعلاوه نظر من کنم که شرکت‌کنندگان دریافتند که می‌توانند به چیزی نگاه کنند، یا مطلبی را بخوانند و آن را با موقعیت خود مربوط سازند. عده زیادی از شرکت‌کنندگان درباره اینکه چگونه موضوع، مناسب با بعضی از مشکلات مدیریتی آنها بود صحبت می‌کردند».

خانم «کیتلند کروکان»^{۴۱} عضو انجمن انسانهای کالیفرنیا که در کارگاه آموزشی

37. Grantmakers.

38. Abel Comroe

39. The Death of Ivan Ilych.

40. Leon Tolstoy.

41. Caitland Croghan.

با «براندیز» و «استنفرد» همسکاری می‌کرد می‌گوید مذاکره درباره نوشته‌های ادبی پادگیری شغلی شما را یک قدم فراز مرد.
 این خانم در ادامه سخنانش چنین اظهار می‌دارد «من روش قدیمی سفراطی را پذیرفتهم که معتقد است، شما پیشرفت فکری نمی‌کنید مگر اینکه اعتقاد قلی خود را با دیگران در میان بگذارید. حتی فرایند ارتباط داشتن با شخص دیگر برای اعتقادات عمیق شما سودمند است. من باور کرده‌ام که آموزش کارگاهی با مذاکره درباره یک کتاب با شخصی که قبل آن را مطالعه کرده است قابل مقایسه نیست.»
 «کروگان» معتقد است که بسیاری از مردم تازمانی که مجموعه برنامه را واقعاً تجربه نکرده‌اند آن را بیهوده می‌پنداشند و ادامه می‌دهد (حتی بعد از تجربه، برای توضیح آن مشکل دارند. اما من فکر می‌کنم که برنامه اشتباق این متخصصین را که باید درباره مشکلات بحث کنند نکان می‌دهد. با روشنی که ما در جهاد غرب داریم و زندگی خود را روی آن بنا کرده‌ایم، وقت اندیشیدن درباره ناسازگاریها را نداریم. در این کارگاه‌های آموزشی و با استفاده از نوشته‌های ادبی پرجسته، مردم می‌توانند به درون خود نگاه کنند.»

البته عده‌ای از مدیوان بخش خصوصی و دولتش باین باورند که خواندن و بحث کردن درباره ادبیات، مطالب زیادی به آنها نمی‌آموزد. «آنونی برج»^{۲۱} معاون امور علمی دانشگاه «گلدن گیت»، اظهار می‌دارد، یک دلیل ممکن برای این مقاومت این است که از قدیم دنیای تجارت از دنیای روش‌نگران و هترمندان جدا شده است. «و در خیال تاجر امروزی معمولاً همدردی تجسم نیافته است.»

«کلمنز» و «امی بر» در مورد جگونگی پیوند دو جهان ادبیات و واقعیتها چنین می‌گویند. افرادی نظیر «اشیل»^{۲۲}، «هرمز»، «اتللری»^{۲۳}، «شکسپیر»، «وبالی لومان»^{۲۴}، «میلر»^{۲۵} در موقعیت‌ها فرار گرفته‌اند و با همان مشکلات دشوار، رام نشدنی، اغلب

42. Anthony Bronech.

43. Achille.

44. Othello.

45. Willy Loman.

46. Miller.

47. Judson D. El.

48. Scott and Co. 1977, 80.

49. Judith C. Haslett, 19.

حسانی کشته که شما هر روز با آن مواجه هستید دست و پنجه نرم کردند. شما من توانید از بیرون زنها و از شکنجهای آنها بپاموزید زیرا درس‌های یاد داده شده به وسیله ترسنگانش که این شخصیتها را خلق کردند در آنجه نوشته‌اند رسوخ کرده است. «جمهوریت»^{۲۷} افلاطون بیش از هر کتاب درسی دبگر دارای پیشنهاد و درس‌های برای رهبران است. علاوه بر اینکه افلاطون یکی از فلاسفه بزرگ تاریخ است، رهبری است واقع بین با سابقه درخشان در امر نوآوری که مطالی را متولی گوشزد کرده است. بدون شک هیچ چیز فدیعی در مورد تفکر افلاطون وجود ندارد. او اگر یک آتنای معنوی نباشد یکی از بهترین رهبران معاصر راستین امروز است.

فهرست اعلام

آشیل Achilles، از ارباب انواع یونان، پسر تیش و پله، مشهورترین فهرمان یونان در داستان ایلیاد. او هکتور را بقتل رسانید و بدست پاریس به سبب تیر سومومی که پیشنه پای او خورد کشت شد. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۴۰ چاپ ۱۹۷۱)

اٹللو Othello، درام شکپیر و یکی از شاهکارهای اوی در سال ۱۶۰۴ اتللو سرداری است موری که در خدمت «ونیز» به کار مشغول بود، شوهر بدگمان و دزدمنا است که همسر خود را عاقبت به سبب خشمی که از حسادت - بر اثر دروغ مردی به نام «باگو» در او ایجاد شده بود، خنث کرد. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۹۹ چاپ ۱۹۷۱).

افلاطون Plato، فیلسوف یونانی (۳۴۷ - ۴۲۷ ق.م). یکی از مشهورترین متفکران عالم بشریت که نزد سقراط تحصیل و آکادمیا را برای تحقیق علمی و فلسفی تاسیس کرد. آثار معروف او که به فارسی ترجمه شده عبارتند از «رساله دفاع از سقراط»، «رساله مهمانی»، «جمهوریت» و «مدبنه فاضله»، تعالیم افلاطون و

نظریه‌های شاگردش ارسطو هنوز در دنیای کثیری زنده است. (دایرةالمعارف فارسی جلد اول صفحه ۱۸۱ به سربرستن غلامحسین مصاحب چاپ ۱۳۴۵) **الکساندر Alexander**، اسکندر مقدونی پسر فیلیپ مقدونی که در سن ۲۰ سالگی پس از مرگ پدرش بر تخت پادشاهی مقدونی نشست. در جنگی که در سال ۳۳۱ ق.م. بین سپاهیان اسکندر و سپاهیان داریوش رخ داد، لشکر ایران شکست خورد و اسکندر همه شهرها و نواحی ایران را متصرف شد و خود را شاه ایران خواند. در سن ۳۲ سالگی درگذشت. وی مت加وز از ۶ شهر به اسم اسکندریه در نقاط مختلف جهان بنا نهاد. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۱۴۴/۱۴۵ چاپ ۱۹۷۱) **ایاکوکا، لی Iaeococa, Lee** (۱۹۲۲) اتومبیل ساز مشهور آمریکایی همکار فورد، بعداً مدنس به صورت مستقل کار کرد. اختراع مدل‌های زیادی از اتومبیل‌ها را به او نسبت می‌دهند. در سال ۱۹۷۸ کارخانه عظیم اتومبیل سازی کرایسلر را از ورشکستن نجات داد. (دایرةالمعارف آمریکانا جلد ۱۲ صفحه ۶۸۷ چاپ ۱۹۹۱) **ایسن، هنریک Ibsan Henric** (۱۹۰۶ - ۱۸۲۶ م) نویسنده نروژی در طی نیم قرن (۱۹۰۰ - ۱۸۵۰) ۲۸ نمایشنامه نوشت که از قدیمیترین آثار دراماتیک قرن ۱۹ بشمار می‌رود. از آثار او «خانه عروسکی»، «اشباح»، «دشمن مردم (ملت)»، و «هرغاین وحش» را می‌توان نام برد. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۲۰۵ چاپ ۱۹۷۱)

پلورتارخ Plutarch، مورخ بونانی (۴۵/۵۰ - ۱۲۵ حدود) پیشو امکتب افلاطون که کتب پیمار نوشت. این کتابها به دو بخش تقسیم شده‌اند:

- ۱- شرح احوال رجال که غالباً بونانی و رومی و برخی ایرانی بوده‌اند (آرڈیلانس، اسکندر، اردشیر)
- ۲- تصیفات فلسفی که بیشتر اخلاقی است (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۳۵۳ چاپ ۱۹۷۱)

ترویجان Trojan، یونانی ترویجان با افسانه او دیسه همروز معروف است. در این

جنگ بونانیها که به علت حصار خوب شهر تروخان نمی توانستند به آن وارد شوند، اسب چوپان خیلی بزرگ تر خالی ساختند و آن را به تروخانها دادند. شب هنگام از درون این اسب سر بازان مسلح بونانی خارج شدند و دروازه های شهر را بر روی سر بازان خودی باز کردند. بونانها بعد از ۱۰ سال جنگ توانستند شهر را فتح کنند.

جنگ بیرای غالب و مغلوب فاجعه بود. (دانیره المعارف بریتانیا کا جلد ۲۲ صفحه ۷۸-۷۵ چاپ ۱۹۶۳)

تولستوی، لئون Tolstoy, Leon (۱۸۲۰ - ۱۹۱۰) نویسنده روسی صاحب آثاری چون «جنگ و صلح»، «آناکارنین»، و «رستاخیز» مانند پک حکیم اخلاقی می کوشید تا لطف و احسان مسبحیت بدروی را باز چربد. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۴۰۲ چاپ ۱۹۷۱)

جمهوریت Republic، کتابی است نوشته افلاطون که درباره کشورداری و حکومت و نظام اساسی کشور و شکل حکومت و شرایط و حقوق و زندگی بحث می کند. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۴۳۳ چاپ ۹۷۱)

دراکر، پیتر Drucker, Peter (۱۹۰۹-) یافتوذترین متفکر معاصر در رشته مدیریت است که آثار زیادی در رشته مدیریت دارد از جمله «مدیریت»، «علم مدیریت»، «مدیریت بر حسب هدف» و «مدیر کارآمد»، او را مخترع مدیریت جدید می شناسند. (از کتاب اندیشه های بزرگ مدیریت نوشته انورث کوت پارکنبوون، ارنستجی، و «سایبر» ترجمه دکتر مهدی ایران تزاد صفحه ۱۷۲/۱۴۷ چاپ ۱۳۷۰)

سوفوکل Sophocles (۴۹۵/۴۹۷ ق.م - ۴۰۵ ق.م) شاعر نیازدی بونانی است که از او به استثنای ۷ قطعه که می توان همه را از شاهکارهای او دانست چیزی باقی نمانده است. ۷ قطعه عبارتند از «آنتیگون»، «الکتر»، «تراشین ها»، «ادیپ شاه»، «آزاکس» و «فیلوکنت و ادبی درکلن». (فرهنگ معین صفحه ۸۲۵/۸۲۴ چلد ۵ چاپ ۱۹۷۱)

شکسپیر، ویلیام Shakespeare, William (۱۵۶۴ - ۱۶۱۶ م) بزرگترین

شاعر انگلستان است. او را پدر نمایشنامه نویس انگلستان می‌خوانند از آثار او می‌توان «تللو»، «مکبیت»، «هملت»، «جرلبوس سزار»، «رومنزوولیت»، «تاجر و نیزی» و «لیبرشاو» را نام برد. (فرهنگ معین جلد ۵ صفحه ۹۰۸ چاپ ۱۹۷۱)

کافکا، فرانس Kafka, Frantz (۱۸۸۳ - ۱۹۲۴) دکتر در حقوق مدنی، نویسنده‌ای است، بدین‌اصل چکسلواکی آثار مهم او عبارتند از «قصص دادخواست»، «دمخ»، «گروه محکومان»، و «فتری». (فرهنگ معین جلد ۶ صفحه ۱۵۳۰ چاپ ۱۹۷۱)

کامو، آلبر Comuo, Albert (۱۹۶۰ - ۱۹۱۳) نویسنده فرانسوی برنده جایزه ادبی نوبل در ۱۹۵۷، آثارش «افسانه سیزیف»، «بیگانه»، «نامه‌هایی به دوست آلمانی». (فرهنگ معین جلد ۶ صفحه ۱۵۳۹ چاپ ۱۹۷۱)

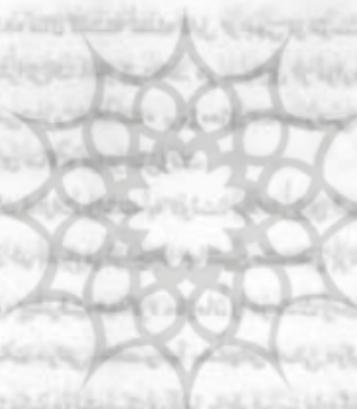
گوگول، نیکولاو واسیلیویچ Gogol, Vassilievich, Nicolao (۱۸۰۹ - ۱۸۵۲) - داستان پرداز و نمایشنامه‌نویس روسی. پیانگذار سبک رالیسم و ناشر رالیسم در ادبیات روسیه. آثارش «انتقام مدحش»، «سرگردان»، «قراچه»، «تاراس بولیا»، «بازارس»، و «شغل». (فرهنگ معین جلد ۶ صفحه ۱۷۶۴ چاپ ۱۹۷۱)

میلر، آرتور Miller, Arthur (۱۹۱۵ - ۱۹۹۱) نمایشنامه‌نویس امریکایی برنده جایزه ادبی بولیتزر در ۱۹۴۹ برای نمایشنامه «مرگ فروشند». دیگر آثارش «مرد پرشانس»، «همه پسر یام»، و «ویلی لومان». (دانشنامه ادبیات امریکانا جلد ۱۹ صفحه ۱۲۲ چاپ ۱۹۹۱)

همینگوی، ارنست Hemmingway, Ernest (۱۸۹۹ - ۱۹۶۱) نویسنده آمریکایی که اهم آثارش عبارتند از «خورشید همچنان می‌درخشند»، «وداع با اسلحه»، «داشتن و نداشتن»، «ستون پنجم»، «بهرم و دریا»، و «زنگها برای که به صدا در می‌آید؟» برنده جایزه ادبی نوبل در ۱۹۵۴. (فرهنگ معین جلد ۶ صفحه ۲۲۹۹ چاپ ۱۹۷۱)

Homer کهنترین و نامدارترین حماسه سرای یونان است. از آثار او دو

منظومه بزرگ حماس است به نام «ایلیاد» و «اودیسه» که از شاهکارهای ادبی جهانی هستند. (فرهنگ معین جلد ۶ صفحه ۲۲۹۸ چاپ ۱۹۷۱).

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی